РІЧНИЙ ЗВІТ

2020

ЗМІСТ

Від голови Правління ЕПЛ 03

1. Деякі підсумки нашої щорічної роботи 04
a. Перспективи 04
b. Основні напрямки діяльності 04
c. Відновлення Міністерства довкілля 04
d. Знайомства та подяки 05

2. Січень - Активний старт року! 06
a. Тренінги та інші заходи 06
b. Електронні тематичні дайджести 06

3. Законопроєкти і коментування 07
a. Розробка законопроєктів 07
b. Коментарі та пропозиції 07
c. ОВД 07

4. Публікації, посібники та екоаналітика 08

5. Проєкти 09
a. "Нуль відходів у дії" ("Нуль відходів для бізнесу") 09
b. "Ефективне управління органічними відходами у Львові" 10
c. "Громадський контроль за реформуванням системи екологічного врядування у Львівській області" 11
d. "Захист морських ссавців на території України" 12
e. "Посилення громадського контролю за управлінням комунальними лісами" 13
f. "Посилення екологічної демократії в Україні" 14
g. "Екологізація демократії участі: захист екологічних прав в Україні". 15
h. "Громадська синергія" 16

6. Онлайн курс та літня школа з екологічного права 17

7. Стратегічні судові процеси та міжнародні процедури ЕПЛ 18
a. Комітети з дотримання міжнародних конвенцій 18
b. Протокол РВПЗ 18
c. Фонд природно-заповідного фонду 19
d. Охорона водних об'єктів 19
e. Міні ГЕС у селі Голошино 20
f. Атомна енергетика 20
g. Охорона повітря 20
h. Сфера ОВД 20
i. Контроль за пестицидами 21
j. Свиноферма ТОВ «Даноша» 21
k. Біорізноманіття та тварини, що перебувають у неволі 22
l. Судовий захист активістів 22

8. Інституційний розвиток 23

9. Фінансовий звіт 24

10. Висновки та погляд у майбутнє 25

ВІД ГОЛОВИ ПРАВЛІННЯ ЕПЛ

МБО “Екологія – Право – Людина” – це перлина. Попри те, що ця перлина укорінена у ґрунті України та серцях українців, члени її команди мають світовий досвід - у своїй освіті, мережах та своєму баченні.

ЕПЛ летить на двох крилах, де кожне з крил є вкрай важливим. З одного боку, ЕПЛ надає консультації та проводить судові процеси для вирішення найгостріших стратегічних довгострокових проблем з охорони довкілля та захисту екологічних прав громадян, з якими стикається Україна.

З другого боку, двері ЕПЛ відкриті для простих громадян та місцевих організацій, які стикаються з екологічними проблемами, які їх безпосередньо хвилюють. І юристки команди ЕПЛ, й екологи та аналітики команди та керівництво організації – досвідчені професіонали. Якість їхньої непохитної праці та відданості обовязкам не має собі рівних. Рекомендую ознайомитися з цим річним звітом, щоб дізнатись більше. Напевно, ви будете вражені.

Джон І. Бонайн, професор права, голова правління

1. ПРО ДЕЯКІ ПІДСУМКИ РІЧНОЇ РОБОТИ

a. Перспективи

2020-й рік - цікавий, насичений, непересічний, неочікуваний та дещо непрогнозований рік в історії Міжнародної благодійної організації "Екологія-Право-Людина".

Неочікуваний та непрогнозований, оскільки нам, як і мільйонам інших людей на нашій планеті, довелося працювати в умовах пандемії та карантинних обмежень.

Це дещо підрізало нам крила, але в жодному випадку не стримувала політ нашої колективної думки! Довкілля й загрози, які виникають для нього - це активні дії, часом - на випередження. Тому ми швидко навчилися працювати в непростих умовах, і, сподіваємося, доклали свою невелику частку у збереження природи.

b. Основні напрямки діяльності

2020-й рік - це десятки публічних заходів, виступів та зустрічей, сотні сторінок аналітики, різної документації та публікацій, тисячі кілометрів, подоланих територією України.

Загалом упродовж року організація була зосереджена навколо своїх базових напрямків діяльності:

- адвокація законопроєктів про відходи, про екологічний контроль та інших;
- освіта та просвіта;
- аналітика та дослідження;
- аналітика в сфері ОВД та СЕО;
- реалізація кількох проєктів, спрямованих на управління відходами в межах одного міста (Львова) на рівні бізнесу та освітніх закладів;
- представництво інтересів громад у судах;
- надання еко-правових консультацій громадянам;
- розвиток власних інституційних спроможностей.

c. Відновлення Міністерства довкілля

Одне з наших головних досягнень - відновлено роботу Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів. Ми започаткували ініціативу #Поверніть_Мінприроди. Як відомо у 2019-у р. цей орган було ліквідовано, а функції державного управління охорони довкілля перейшли до Міненерго.

Саме ЕПЛ була рушійною силою, яка гучно й постійно наголошувала на потребі відновлення профільного міністерства, і яка своїми активними діями спричинила зміни. Звичайно, при цьому ми дякуємо всім неурядовим організаціям, політикам та управлінцям, які стояли поруч з нами у цій нелегкій справі. Повага вам і шана!

1. ПРО ДЕЯКІ ПІДСУМКИ РІЧНОЇ РОБОТИ

d. Знайомства та подяки

Звичайно, дуже втішені новими знайомствами, яких набули за рік, з людьми, відданими справі захисту довкілля. Це - активісти, підприємці, управлінці, науковці, виробники різного екологічного обладнання, вчителі та навіть діти початкових класів, яких ми в рамках одного з проєктів навчали сортуванню відходів! Ці знайомства надихають нас й надалі працювати, не зважаючи на перманентні труднощі, які виникають у нашій роботі!

Дякуємо всім, з ким нас звів 2020-й рік на шляху до впровадження європейських правил та практик управління охороною навколишнього середовища.

Особлива подяка міжнародним партнерам та донорам, які вбачають у нас надійних і відданих справі людей, що знають шляхи вирішення проблем й впевнено йдуть до своєї мети!

Щиро ваша, команда ЕПЛ

2. СІЧЕНЬ - АКТИВНИЙ СТАРТ РОКУ!

a. Тренінги та інші заходи

У Львові провели тренінг ”Ефективні екологічні розслідування: методики, цілі та громадянська відповідальність”. На цей захід зареєструвалося близько 80 осіб, та більшості ми змушені були відмовити, оскільки орієнтувалися на 20 учасників.

Тренінг відбувся у Львівському пресклубі й, слід відзначити, що це приміщення стало своєрідним ”бекап” офісом ЕПЛ на цілий рік. Тут ми провели 5 заходів про різні екологічні проблеми, з якими стикаються мешканці Львівської області.

А загалом ЕПЛ самостійно чи в партнерстві з зацікавленими сторонами провела у 2020 року понад 20 публічних заходів (тренінги, брифінги, координаційні зустрічі тощо) ! І це не рахуючи онлайн заходів!

b. Електронні тематичні дайджести

Протягом року, місяць за місяцем, ми регулярно готували Огляд процедур СЕО, Дайджест ОВД і в рамках одного з проєктів за підтримки донорів ”Дайджест екологічних новин для бізнесу та відповідальних громадян” (для Львова). Ці е-видання мають свою аудиторію і вважаємо, що у такій формі ми вдало доносимо до громадян важливу екологічну інформацію.

3. ЗАКОНОПРОЄКТИ І КОМЕНТУВАННЯ

a. Розробка законопроєктів

З січня ЕПЛ продовжила активну роботу й упродовж року ні на мить не припиняла працювати у різних формах та форматах над розробкою:

- проєкту Закону "Про державний екологічний контроль" (зареєстровано у парламенті);
- проєкту Закону "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у частині доступу до екологічної інформації та участі громадськості в процесі прийняття рішень з питань, що стосуються довкілля" (передано в Комітет з екополітики);
- проєкту закону про державний моніторинг.

b. Коментування та пропозиції

Ми надали пропозиції та коментарі до:
- законопроєктів про бурштин;
- проєкту Закону про внесення змін до деяких законів щодо введення заборони на суцільну вирубку ялицево-букових лісів на гірських схилах Карпатського регіону;
- проєкту Закону про підпали рослинності;
- низки законопроєктів про лобізм;
- проєкту Закону про території Смарагдової мережі;
- проєкту Закону про запобігання, зменшення та контроль промислового забруднення.

c. ОВД

Крім того, ЕПЛ взяла участь у розробці «Методичних рекомендацій з розробки звіту з оцінки на довкілля (ОВД) в галузі лісового господарства», які були офіційно затверджені в 2020 році.

Загалом у різний спосіб долучились до понад 150 процедур ОВД! А це аналіз десятків тисяч сторінок.

4. ПУБЛІКАЦІЇ, ПОСІБНИКИ ТА ЕКОАНАЛІТИКА

Це ще один наріжний камінь в роботі ЕПЛ! Від січня до кінця року силами команди організації із залученням сторонніх експертів ми підготували й презентували електронні та паперові видання:

- Постатейний коментар до Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку";
- Фінансування екологічних проєктів шляхом краудфандингу: правові аспекти та практика застосування;
- Необліковані ліси України. Аналітична записка;
- Природно-заповідний фонд: зелена скарбниця громади;

- Захист морських ссавців на території України;
- Путівник для мешканців та гостей Львова "Львівські маршрути "нуль відходів";
- Навчально методичні матеріали для учнів 1–2 класів та вчителів "Органічні відходи - подарунок природі";
- Навчально методичні матеріали для учнів 3–4 класів та вчителів "Органічні відходи - подарунок природі";
- Концепція "нуль відходів" - від теорії до практики

та деякі інші.

Слід відзначити, що робота над деякими з цих посібників та аналітичних документів розпочалася заздалегідь й загалом охопила 2-3 роки роботи!

5. ПРОЄКТИ

а. ”Нуль відходів у дії” (”Нуль відходів” для бізнесу”)

Проєкт реалізовувався у Львові, як окрема ініціатива в рамках масштабного всеукраїнського проекту Уряду Швеції та ПРООН в Україні “Посилене партнерство для сталого розвитку” за фінансової підтримки Уряду Швеції.

Заходи тривали від грудня 2019 до жовтня 2020 років. партнерами проєкту, яких залучила ЕПЛ стали Львівська торгово-промисловою палата, Департамент екології та природних ресурсів Львівської ОДА, ГО “Нуль відходів Львів” та ТОВ “Грінера Україна”. Спільними зусиллями ми:

- проводили інформаційну кампанію;
- провели декілька публічних заходів, в тому числі брифінги та Бізнес-форум для закладів харчування, сфери торгівлі та гостинності Львова;
- оголосили конкурс кейсів серед цих закладів щодо найуспішніших практик застосування принципів ”нуль відходів” й визначили переможців за кількома номінаціями;
- придбали деяке обладнання (подрібнювач для гілля, сепаратор, компостери для органічних відходів та ін.) й передали на баланс комунальним підприємствам Львова;
- провели сміттєві аудити закладів харчування, сфери торгівлі та гостинності Львова;
- підготували путівник та видання ”Концепція ”нуль відходів” - від теорії до практики”...

Але головне - ми набули фантастичний досвід й твердо переконалися, що співпраця різних державних, комунальних, бізнесових та неурядових організацій та структур можлива і є дієвим інструментом задля досягнення мети!

5. ПРОЄКТИ

b. ”Ефективне управління органічними відходами у Львові”

Надзвичайно цікавий проєкт, який реалізовувався від квітня до листопада 2020 року за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Чеської Республіки у рамках Transition Promotion Program. Цікавий, адже його мета - залучити дітей початкової школи до сортування відходів (органіки), напрацювати відповідні методики.

І тут не обійшлося без компостерів від ЕПЛ. Цього разу їх встановлювали у школьних подвір’ях.

Складові проєкту, який ми із великим задоволенням впроваджували:

- Відбір шкіл, які виявили зацікавлення у проєкті (загалом їх було 11);
- Виготовлення анімаційних та відео матеріалів;
- Підготовка навчально-методичних матеріалів (див. вище розділ ”Публікації, посібники та екоаналітика”);
- Проведення конкурсу серед львівських шкіл ”Органічні відходи - подарунок природі”;
- Проведення ”Школи екорейнджера” в Карпатах (жовтень).

TRANSITION
Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic

5. ПРОЄКТИ

с. “Громадський контроль за реформуванням системи екологічного врядування у Львівській області”

Ця ініціатива реалізовувалася в рамках проекту, який виконує Інститут висвітлення війни та миру (IWPR) за підтримки МЗС Королівства Норвегії.

Упродовж року ЕПЛ разом з місцевими активістами провела майже з десяток тренінгів, брифінгів, престурів та пресніданків, під час яких піднімалися актуальні питання - майбутнє Страдчу, Винниківського озера, земель, що межують із свинофермою в селі Гряда, акцентували увагу на потребі збереження ”Долини тюльпанів” біля Розвадова тощо.

Дуже пишаємося тим, що протягом проєкту, ми спільними зусиллями у кількох випадках зуміли надихнути представників територіальних громад зайнятися вирішенням екологічних проблем в їхніх населених пунктах, вселили віру в можливість вирішення проблем.

Це особливо актуально на тлі відомих фактів, коли місцева влада аж шкіриться, коли йдеться про екологічних активістів та роботу ЗМІ над виявленням порушень у їхніх “царствах”!

Загалом екологи та юристи ЕПЛ надали близько 50 консультацій для активістів та коментарів для преси стосовно ”гарячих точок” на карті Львівської області. Також ми активно залучали до вирішення проблем, або принаймні до висловлення чіткої позиції органи місцевої влади та наглядові структури, що мають контролювати дотримання законодавства й виступати з відповідними ініціативами.

Norwegian Ministry of Foreign Affairs

INSTITUTE FOR WAR & PEACE REPORTING
IWPR

5. ПРОЄКТИ

d. "Захист морських ссавців на території України"

Мали честь разом з широким інтернаціональним колективом підготувати аналітичний документ "Захист морських ссавців на території України". Це стало можливим завдяки підтримці Jewish Community Federation & Endowment Fund (JCF).

Документ складається з розділів:

- Ключові фактори зменшення популяції китоподібних в Чорному і Азовському морях;
- Охорона морських ссавців у природних умовах;
- Захист морських ссавців в умовах неволі;
- Рекомендації та шляхи вирішення проблем охорони і збереження популяцій китоподібних в Чорному та Азовському морях.

а також - з низки додатків.

Ця праця - підсумок кількарічної роботи, яку здійснювали екологічні неурядові та наукові інституції.

SUPPORTED BY JCF JEWISH COMMUNITY FEDERATION & ENDOWMENT FUND

5. ПРОЄКТИ

е. ”Посилення громадського контролю за управлінням комунальними лісами”

Ліси! Одна з наших найулюбленіших тем, особливо в контексті їхнього збереження.

Цей проєкт реалізується за фінансової підтримки Міжнародного фонду ”Відродження” й спрямований на дослідження й аналіз стану лісів у Чернігівській області.

Ми проводили ”польові дослідження”, аналізували відкриті дані, підготували низку публікацій та інфографіків й, сподіваємося, ці матеріали стали й ставатимуть у нагоді тим, хто керує цією галуззю, хто веде облік лісового господарства й захисникам лісу.

Крім того, у вересні ЕПЛ провела круглий стіл ”Самосійні та комунальні ліси: виклики в умовах децентралізації та земельної реформи”, на якому були присутніми народні депутати та представники Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів.

Ми напрацювали низку заходів для забезпечення збереження та сталого використання комунальних і необлікованих лісів.

МІЖНАРОДНИЙ ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ

5. ПРОЄКТИ

f. "Посилення екологічної демократії в Україні"

У квітні стартував цей кількарічний проєкт, який ЕПЛ реалізовує спільно з Environmental Law Alliance Worldwide (ELAW) за фінансової підтримки United Nations Democracy Fund (UNDEF).

Проєкт покликаний підвищити спроможність громадськості брати участь у боротьбі за екологічну справедливість та триватиме впродовж 2-х років. З цією метою у рамках проекту буде створено три тематичні платформи по вирішенню проблем у сферах впливів на довкілля:
- війни,
- альтернативної енергетики,
- стійкого сільського господарства.

У проєкт залучені зацікавлені громадські організації та активісти, функціонують 3 робочих групи, в яких відбувається комунікація.

Незабаром ЕПЛ проведе цикл тренінгів з 5 пяти наскрізних питань:
- участь громадськості у процесі прийняття екологічно важливих рішень,
- процедура ОВД,
- доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля,
- захист екозахисників,
- гендер та довкілля.

Окрім того, проєкт передбачає публікацію дорожніх карт дій для екоактивістів, надання членам платформ консультацій національних та міжнародних експертів, участь у Школі екологічного активізму ЕПЛ, обмін досвідом, розробку та впровадження спільних дій щодо вирішення екологічних проблем. Завдяки заходам проєкту, представники громадянського суспільства отримують нові знання щодо наявних демократичних інструментів захисту довкілля та екологічних прав, щодо способів вирішення екологічних проблем.

5. ПРОЄКТИ

g. "Екологізація демократії участі: захист екологічних прав в Україні"

Наприкінці року ЕПЛ спільно з Мережою захисту національних інтересів «А Н Т С» та Zoї Environment Network за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Нідерландів розпочали реалізацію проєкту "Екологізація демократії участі: захист екологічних прав в Україні".

Мета цієї ініціативи - підвищити обізнаність громадян про можливості ефективного захисту їхніх екологічних прав. У наших планах:
- підготовка аналітичних документів та відповідних рекомендацій;
- проведення тренінгів у різних містах та інші навчально-просвітницькі заходи;
- створення та запуск онлайн довідника захисника довкілля;
- запуск «гарячої лінії» для захисту екологічних прав;
- фінальним заходом стане проведення міжнародної конференції «Захисники екологічних прав як промоутери екологічної демократії»
та багато іншого.

Головні заходи проєкту відбуватимуться протягом 2022-22 років.

Kingdom of the Netherlands

zoï environment network

ANTS Act. Navigate. Transform. Shape.

5. ПРОЄКТИ

h. "Громадська синергія"

У березні 2020 р. оприлюднено підсумковий звіт про реалізацію проєкту "Громадська синергія", що впроваджувався в Україні за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного фонду "Відродження" впродовж 3,5 років. У ньому брали участь десятки українських неурядових організацій різноманітного спектру діяльності.

Головна мета - сприяння громадянському суспільству активно і системно залучатися до просування євроінтеграційних реформ в Україні. ЕПЛ була долучена до реалізації проєкту в попередні роки у контексті впровадження стандартів оцінки впливу на довкілля (ОВД), але нам дотепер приємно згадувати цю нашу роботу!

Тоді, нагадаємо, експерти організації провели навчальні семінари для бізнесу, місцевої влади та громадськості у Львові, Одесі та Києві. Їх відвідали 305 учасників з різних регіонів України. Крім того, 37 учасників отримали сертифікати тренерів і зможуть у майбутньому проводити подібні заходи самостійно. Крім того в рамках проєкту команда ЕПЛ надала 11 експертних супроводів громадам України щодо проходження процедури з ОВД. Експерти організації також надали зауваження до 34 звітів з ОВД...

6. ОНЛАЙН КУРС ТА ЛІТНЯ ШКОЛА З ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

Влітку вже вчетверте поспіль ЕПЛ проводила літню школу з екологічного права. Проведенню школи передує онлайн курс, під час якого відбувається онлайн спілкування, виконання серії з контрольних завдань тощо.

Протягом першого півріччя року 19 (спочатку їх було більше, але, на жаль, не всі витримали марафон знань) осіб опрацьовували 7 тематичних модулів, або обирали з них декілька найприйнятніших для себе:
- Охорона та збереження біорізноманіття;
- Екосистемні послуги;
- Природоохоронний менеджмент. Частина 1 (Ліси, природно-заповідний фонд);
- Природоохоронний менеджмент. Частина 2 (Болота, річки, луки та інші біотопи);
- Створення та менеджмент територій Смарагдової мережі;
- Захист вилучених із дикої природи та безпритульних тварин;
- Судовий захист біорізноманіття.

Літня школа має на меті "розвіртуалитися" з найкращими слухачами курсу, поспілкуватися з ними, провести декілька заключних навчальних сесій офлайн. Комунікація на такому рівні сприяє налагодженню професійних контактів й суттєво надихає на подальшу роботу!

Захід проводиться за фінансової підтримки Посольства Швеції в Україні.

SWEDEN

7. СТРАТЕГІЧНІ СУДОВІ ПРОЦЕСИ ТА МІЖНАРОДНІ ПРОЦЕДУРИ ЕПЛ

a. Комітети з дотримання міжнародних конвенцій

Справа щодо порушення Орхуської конвенції під час підготовки та підписання угод про розподіл вуглеводнів на Олеській та Юзівській площах. Порушення конвенції полягали в обмеженні доступу до інформації, не проведенні оцінки впливу на довкілля планованої діяльності та не забезпечення участі громадськості перед підписанням угод про розподіл продукції та видачею відповідних дозволів на користування надрами. Протягом 2020 року було підготовлено та надано Комітету із Дотримання додаткові пояснення щодо загальної негативної тенденції змінити в Україні систему погодження планованої діяльності у видобувній галузі. Зокрема всупереч вимогам Директиви про ОВД та ЗУ «Про ОВД», у нормативні акти у видобувній галузі вносяться зміни, які дозволяють отримання спеціального дозволу на користування надрами без проведення процедури ОВД. Така процедура переноситься на етап після видачі дозволу, коли її висновки не можуть належно впливати на рішення уповноваженого органу про провадження планованої діяльності. Очікується, що Комітет у своїх висновках і рекомендаціях зможе відреагувати і на цю ситуацію.

b. Протокол РВПЗ

3 лютого 2016 року Парламент України своїм Законом Протокол про реєстри викидів та переносу забруднюючих речовин (Протокол РВПЗ). Протокол РВПЗ набув чинності для України 2 травня 2016 року. Відповідно до його положень першим звітним роком для України є 2017 рік, а інформація за перший звітний рік мала бути включена до її національного РВПЗ до кінця 2019 року. Однак цього не сталося. Окрім прийняття Закону про ратифікацію Протоколу про РВПЗ, а також перекладу Протоколу українською мовою, Україна не вжила жодних інших заходів для виконання своїх зобов'язань за Протоколом. Жодних законодавчих, регулятивних чи будь-яких інших заходів не було вжито для створення достатньої правової бази та забезпечення функціонування національного РВПЗ. Станом на середину 2020 р. жодного національного РВПЗ в Україні не існувало, тому ЕПЛ звернулася із зверненням до Комітету з дотримання Протоколу РВПЗ з метою привернення уваги уряду України та міжнародного співтовариства до факту ігнорування Україною своїх зобов'язань за Протоколом РВПЗ. Очікуємо на рішення про прийнятність нашої скарги.

7. СТРАТЕГІЧНІ СУДОВІ ПРОЦЕСИ ТА МІЖНАРОДНІ ПРОЦЕДУРИ ЕПЛ

c. Сфера ПЗФ

Голосіївський НПП – справа закрита як успішна. Урочище Бичок захистили в суді, ЕПЛ брала участь в судових засідання в якості третьої особи. ЕПЛ продовжує консультувати активістів, які піклуються за збереження біорізноманіття НПП Голосіївський.

Захист гірського масиву Свидовець від забудови туристичним комплексом - справа перебуває на розгляді в касаційному суді. ЕПЛ є третьою особою без самостійних вимог у цьому судовому процесі. Позов подано місцевими жителями для оскарження рішення про затвердження детального плану території під майбутній лижний комплекс.

d. Захист водних об’єктів

Справа за участі ЕПЛ щодо оскарження Програми розвитку гідроенергетики України до 2035 року перебуває на розгляді Верховного суду України на стадії касації.

7. СТРАТЕГІЧНІ СУДОВІ ПРОЦЕСИ ТА МІЖНАРОДНІ ПРОЦЕДУРИ ЕПЛ

e. МініГЕС в Голошино

Справа щодо оскарження договорів оренди русла річки для спорудження МініГЕС в с. Голошино слухається в судах вже багато років. Позивачем виступає прокуратура ЕПЛ виступає третьою особою на стороні позивача. У 2020 році було підготовлено касаційну скаргу на рішення апеляційного суду та подано до Верховного суду України. Останній своїм рішенням відмовив в задоволенні касаційної скарги прокуратури та залишив в силі договори оренди землі під міні ГЕС.

f. Атомна енергетика

ЕПЛ слідкує за процесом ОВД будівництва блоків №№3 та 4 Хмельницької атомної станції, брала участь в коментуванні звіту з ОВД та його аналізі. Наразі процедура ОВД знаходиться на стадії підготовки висновку з ОВД. ЕПЛ готувала аналітичні публікації та звернення до Президента та РНБОУ із аналізом можливості прийняття санкцій щодо чеської компанії Шкода, яка має виготовляти обладнання для нових блоків 3 та 4 на ХАЕС.

g. Охорона повітря

ЕПЛ підготувала позовну заяву щодо оскарження висновку з ОВД виробничої діяльності заводу ТОВ “Еко-фтор“ у м. Фастів, який займається переробкою полімерних відходів. Під час проведення ОВД було допущено порушення нормативних вимог, проігноровано зауваження громадськості та дозволено подальше забруднення повітря формальдегідом та іншими забруднюючими речовинами.

h. Сфера ОВД

Процедура ОВД щодо Поліської ВЕС відбулася із суттєвими порушеннями законодавства про оцінку впливу на довкілля і з боку субєкта господарювання, і з боку Мінприроди, яке грубо порушило встановлену законодавством процедуру ОВД та видало висновок про допустимість провадження планованої діяльності в умовах, коли згідно законодавства було зобовязана надати субєкту господарювання відмову у видачі документа дозвільного характеру. ЕПЛ звернулася до суду для оскарження висновку з ОВД спорудження Поліської ВЕС. Справа досі чекає на рішення суду першої інстанції. Через карантинні обмеження, письмове провадження в даній справі, суд так і не вирішив дану справу по суті, що є порушенням процесуального законодавства.

7. СТРАТЕГІЧНІ СУДОВІ ПРОЦЕСИ ТА МІЖНАРОДНІ ПРОЦЕДУРИ ЕПЛ

ЕПЛ виступає третьою особою на стороні позивача у справі щодо оскарження висновку з ОВД спорудження ВЕС на полонині Боржава. 18 березня 2020 року Закарпатський адміністративний суду виніс рішення у справі оскарження висновку з оцінки впливу на довкілля. Суд визнав протиправним та скасував Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності "Будівництво вітрової електростанції 120 МВт на території Воловецької селищної ради Воловецького району та на території Березняківської, Дусинської, Неліпинської та Тибавської сільських рад (за межами населених пунктів) Свалявського району Закарпатської області» від 07 березня 2019 року №307/02-02, виданий Департаментом екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації – ТзОВ "Атлас Воловець Енерджи". Останній подав апеляційну скаргу, і зараз справа знаходиться на розгляді в апеляційному суді.

і. Контроль за пестицидами

ЕПЛ звернулася із позовом до Кабінету Міністрів України та низки міністерств, де позивач просить визнати бездіяльність КМУ та профільних міністерств щодо організації та здійснення контролю за використанням пестицидів та попередження забруднення довкілля та погіршення стану здоровя людей протиправною, та зобовязати ці органи влади організувати здійснення контролю за використанням пестицидів для попередження забруднення довкілля та погіршення стану здоровя людей.

Рішенням Окружного адміністративного суду м. Києва від 09.07.2019 р. у задоволенні позову відмовлено. В жовтні 2019 року апеляційну скаргу ЕПЛ апеляційний суд залишив без задоволення. ЕПЛ підготувала касаційну скаргу та очікує на касаційний розгляд справи.

j. Свиноферма ТОВ "Даноша"

ЕПЛ надає правову допомогу жителю с. Тарасівка, Івано-Франківської області, який оскаржує в суді рішення щодо надання землі в оренду для ведення фермерського господарства, на якій має бути побудована чергова свиноферма ТОВ «Даноша», а також договір оренди земельної ділянки. Справа перебуває в загальному суді першої інстанції після проходження всіх рівнів в адміністративних судах.

7. STRATEGIC LITIGATION AND EPL INTERNATIONAL PROCEDURES

k. Біорізноманіття

На основі аналізу результатів справи по Трускавецькому дельфінарію та інших фактах утримання дельфінів в неволі, Мінприроди внесли доповнення у проект плану дій з дослідження та охорони морських ссавців Чорного і Азовського морів в Україні. Зокрема, вдалося добитися врахування у план дій по охороні китоподібних заходів щодо запобігання браконьєрського відлову дельфінів для утримання в неволі, щодо відслідковування фактів незаконного вилову китоподібних , пропозицій по ідентифікації дельфінів для попередження фактів переміщення дельфінів у дельфінарії. За допомогою запитів і звернень встановити джерело походження дельфінів, що утримуються в неволі, дані про імпорт, експорт, факти народження дельфінів у неволі. Також, за результатами дослідження щодо розробки дозволів на утримання диких тварин в неволі, зокрема, у дельфінаріях, ЕПЛ добилося співпраці із Міндовкілля по розробці та прийняттю порядку видачі дозволів на утримання диких тварин в неволі.

l. Судовий захист активістів

ЕПЛ представляла в суді інтереси жительки м. Фастів, яка критикувала діяльність ТОВ ”Еко-втор”, що забруднює довкілля, на своїй сторінці в соцмережах. Позов подало підприємство для захисту своєї честі, гідності та ділової репутації. Суд першої інстанції задоволив позовні вимоги підприємства-забруднювача, проте апеляційна скарга ЕПЛ та жительки була належно розглянута апеляційним судом, який скасував рішення суду першої інстанції. Отже право місцевої жительки на поширення інформації про стан довкілля та загрози для здоровя людей було захищено.

8. ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК

Про себе завжди приємно писати, особливо, коли відчуваєш зростання й маєш підтримку!

Навесні у розпал карантинних обмежень, ЕПЛ відчуваючи потребу активніше послуговуватися різноманітними електронними сервісами, придбала на пільгових умовах доступ до платформи відеоконференцій Zoom. Два головних напрямки використання - проведення тренінгів та онлайн зустрічей, а також внутрішня комунікація.

Від літа ЕПЛ є клієнтом сервісу Google for Nonprofits (Nonprofit Management Resources). Подекуди це дуже спрощує нашу внутрішню комунікацію.

Влітку проведено першу стратегічноу сесію для формування оновленої стратегії діяльності ЕПЛ. Друга сесія відбулася в грудні 2020 р.

Оновлено Комунікаційну стратегію ЕПЛ, проведено опитування колективу ЕПЛ щодо її бачення.

В жовтні створено акаунт ЕПЛ на платформі для збору коштів Patreon, незабаром почнемо його розвиток.

Розроблений Комунікаційний план-2021, Краудфандингова стратегія ЕПЛ.

Процес завершення інституційного розвитку, ведення всіх стратегічних судових справ, адвокаційних кампаній за проведення ключових реформ у сфері екологічного врядування в Україні стали можливими завдяки грантові від Уряду Швеції (SIDA).

9. ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

Упродовж 2020 року ЕПЛ:

- отримала доходів на суму 9020091 грн.
- здійснила витрат на суму 9020091 грн.

10. ВИСНОВКИ ТА ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ

Численні виклики, які постали перед людством й нами, зокрема, як екологічно-правовою організацією, у 2020-му році, не могли не позначитися на нашій роботі.

Проте, озираючись на пройдений шлях, ми з гордістю звітуємо про виконану роботу й ще раз висловлюємо подяку колегам, партнерам та донорам за підтримку!

Споглядаючи на наші скромні здобутки, ми вкотре переконуємося у незворотності обраного шляху: працювати задля користі людям, громадам та довкіллю.

Наполеглива робота команди ЕПЛ була оцінена новоствореним Міністерством довкілля, і в грудні організація отримала нагороду за особливо цінну допомогу експертів.

Ми впевнено дивимося у майбутнє й готові до подальшої активності на всіх ділянках та рішучих дій для захисту природи та інтересів громадян! Зустрічай нас, 2021-й рік! Ми йдемо!

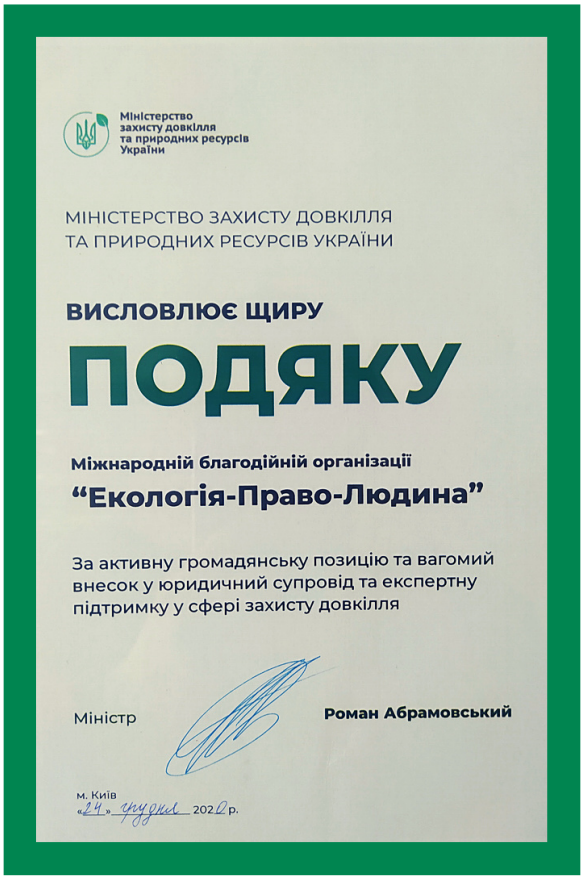
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

ВИСЛОВЛЮЄ ЩИРУ

ПОДЯКУ

Міжнародній благодійній організації

"Екологія-Право-Людина"

За активну громадянську позицію та вагомий внесок у юридичний супровід та експертну підтримку у сфері захисту довкілля

Міністр Роман Абрамовський

м. Київ

«24» грудня 2020 р.

МБО "Екологія - Право - Людина"

Адреси офісів:
вул. Івана Франка, 9, кв. 1а, м. Львів, 79005
бул. Т. Шевченка, 38 офіс 76, м. Київ, 01032

Поштова адреса:
79000, м. Львів, а/с 316
Телефон: +38 (032) 24-33-888
Тел./Факс: +38 (032) 22-57-682
office@epl.org.ua